NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

GOD. 2. (YEAR 2ND.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, OCT. 30, 1907. (No. 31.) BROJ 31.

Dobrociniteljica.

U ovoj sliki vidi se hromi prosjak, ali nadjite gdje njegova dobrociniteljica koja mu je dala novca.

Hrvatsko Radnicko Dobrotvorno Druzstvo!

Kako su nasi citatelji opazili u proslom broju ovo gore spomenuto druzstvo jest vec ustanovljeno, te prvo svoje sjeme dalo pocetak da nikne u Dargaville. Izmedju hrvatskog radnika koliko nas ima u ovoj zemlji za sami sebe bolje okoristiti ovo mnogopotrebito druzstvo jest opotrebito da temeljno obstoji, ne samo za nasu buducnost, ali da je srece bila da ovakovo drustvo jest obstojalo od nazad godina svi hrvatski radnici mogli bi se dandanas sa sretnim nazvati.

Urednik kad je zadnjeg puta Dargaville pohodio nije od ovom druzstvu ni pomislio buduc da u proslost ovakovo ili slicno druzstvo jest se bez uspjeha ustanovljalo. Ali u razgovoru sa nekojim nasim domorodcim hrvatski radnik dosao je priznati sto mu dandanas opotrebuje za njegovo poboljsanje. Hrvatski radnik dosao je uviditi da bez sloge i ljubavi jednom prama drugom nema nam nikakva obstanka u ovoj inostranoj zemlji. Dosao je upoznati (ako ipak kasno) da bez ikakvog udruzenja nemozemo biti samostalni, nemozemo biti u jakosti za jednog drugog pomagati, nemozemo nikakva poboljsanja ni izobrazenosti imati, pak najkasnje nemozemo nigda sebi postignuti slave, casti, i imena ne samo u inostranom svietu dali i u staroj domovini.

Urednik koji je opazio potrebitu svrhu odbacio je na stranu druge poslove, a stavio iskreno ruke na posao da utemelji ono sto najvise vriedi nasem hrvatskom radniku. Doslo je bilo lepi broj domorodaca na Bratski sastonak kako ste vec opazali u proslom broju, te nakom toliko dokaza za svjedocanstvo podje za rukom postaviti prvi pocetak, prvi temelj gore spomenutog druzstva. Samo privremeno uprava ovog druzstva jest imenovana do onog vremena dokle bude druga generalna skupstina od svih clanova na kojoj ce se citati pravila i potvrditi iste, ili nadoknaditi vise pravila kako bude odredljeno po glasovanju.

Iza dovrsenog sastanka zao nam je ovdje spomenuti da smo doculi da nekojim nasim domorodcim nije bilo milo za izabrene osobe koje su imenovane za privremenu upravu. Takodjer nam je dokazano da se se je jedan nas gostionicar u Dargaville izrazio pred nekoliko demorodaca da ovo utemeljeno druzstvo nevalja nista, da ce on sve srusiti i nagovoriti narod da nebudu clanovi ovog mnogopotrebnog druzstva. Cudnovatog upravo izraza ako je istinito—dakle ako si gostionicar pak nesmeta tko bio da bio mora da je vodja naroda. Vremena su prosla kad nasem radniku nije bilo do znanja kao sada, pak kako bi cudnovato dandanas bilo kad bi jedna osoba mogla su toliko broja pameti od hrvatskih radnika zapovjedati.

Draga braco radnici nesmeta nista koje sada na privremenoj upravi, jer to je nasu cast, slava i ime kada imamo stogod u inostranoj zemlji utemeljeno. Mozda da budemo priznati da ima mnogo vriednih drugih osoba od hrvatskih radnika koji su vanka uprave od ovog druzstva, ali dragi domorodci uzmite naseg savjeta postanite sto skorije sa clanovim ovog druzstva, pak kad dodje generalno skupstina za potvrdu pravila, stavno bit ce te imenovani sa clanom upravo ako vasa braca radnici bude uvjereni za vasu iskrenost i vriednost.

Sada u pocetku kako ovo druzstvo obstoji upravo najvisu zahvalu imaju imati sva ona gospoda koji su se zauzeli za biti privremeno na upravi. Svaki je pocetak u svakom slucaju odvise tezak, a navlastito za naseg radnika kada se ima stogod utemeljiti. Stoga gospoda na upravi ovog gore spomenutog druzstva nemojte se izgubiti iz uhvanja, radite iskreno u ljubavi i slogi, pak ce te uviditi da ce vas rad oblaksati i zadobit ce te cast lovor vienca sto jeste zasluzili na vasem poduzecu kao prvi pocetak ovog slavnog druzstva.

Pravila na dokaz nasim citateljem nemozemo na javnost iznieti prije generalne skupstine dokle bude potvrdjene. Ali dragi radnici u mjesecu Prosincu prije svetkovina dajte nam znati kad ce te odredite generalna skupstinu pak ce mo biti spravni doci sa pravilim nepisano kad iste imaju se potvrditi.

Kako je svakomu poznato Dargaville jest srediste od hrvatskog radnika u visem broju nego li se nalazi na drugim mjestim. Kad u Dargaville bude sve utemeljeno sa dobrom upravom, onda ce mo savjetovati da budu ogranci od ovog istog druzstva po drugim okolicam ove zemlje gdjegod se nalazi hrvatskih radnika.

Sada je prigoda, sada je vrieme da se svi u ljubavi slozimo, jer ovo druzstvo moze doci do kratko vremena veliko druzstvo sa prilicnom glavnicom. Novca na razpolozenje za hrvatskog radnika. Kad u potrebi kad u bolesti brat za brata vazda ce biti pri ruci u svakoj njegovoj potrebi. Nemojte kazati nemoze nista biti izmedju naseg naroda, ovo nije istina jer moze biti svaka stvar izmedju nas samo ako hocemo. Mozemo biti prvi jer zrno po zrno pogaca, a kamen do komena palaca, tako i mi moramo da napredujemo Nemoj mo uzimati savjete od protivnih izroda, drzite se prave staze pak nigda nece te zalutati. Radnici kako dandanas vidimo uzdrze cieli sviet, te vrieme nam se priblizuje kada radnici od svi narodnosti moraju biti na istom stepenu kao sto se nalaze i bogata gospoda. Od radnika moze se postati do visokog stepena samo ako je pameti i vriednosti. Druge narodnosti napredujn, nemojmo mi vazda nazadovati jer stavno pribluzuje nam se bolja vremena samo ako uzmemo prigodu koja nam se sada pruza.

Pismo iz Hikuai.—Gosp. Anton Lelekovich pise nam sliedece. Da onamo ima nokoliko Hrvata koji zele da Don Joze Zanna dodje reci sv. Misu o Bozicnim svetkovinam. Dva puta kazu nasi domorodci da se je zupnik zavjerio dace doci reci sv. Misu, a prodje i treci Bozic a zupnika da nemogu vidjeti. Mnogo je vremena da zupnik nije nase domorodce pohodio pak se tuze kao da oni nisu Katolici.

Nenadano nadjeno zlato.—Novina koja izlazi u Thames pod naslovom „Thames Star" donasa viesti da dva Maora jesu nasli mjesto od zlata sto mozebiti njihova velika sreca. Ova dva Maora jesu iztrazivali zlato u mjestim izmedju Owharoa i Waitekauri kada jedan od njih popuze se i padne. Za ne slomit se uhvati se grane jeduog stabla te tezina Maora stablo se odvali iz zila. Kad stablo odvaljeno Maori na njihovo cudo nadju kamena puno zlata. Dadje se znati od ovog nasasta zlata, ali Maori lukavi nisu hotili nikomu kazati za mjesto dokle nisu sebe dobro osigurali. Mjesto su zabilizili te dali ime rude „Sretno," mjesto.

Storekeeper Pobjegao.—Trazu jednog stormana sto sada pulicija nezna za njega. Ovaj je imao trgovinu u kontri kojeg duznici traze za svotu novca od £1,100 sterlina. Doznalo so je da je nasao jednu osobu da ga brzo vozi do Piiiaka jer da ima presnog posla u Aucklandu. Dosao je u Te Awamutu gdje je proslog Ponedjeljka uhvatio zeljeznicu za Auckland. Njegova zena kazu da je poslana na put za jednu sedmnicu dana prvo, a njezin muz za koga sada neznaju govori se da je odnio u gotovini vise od £500 sterlina. Njegove knjige od ducana jesu sada pod iztragu.

Velik i Potres i Gubitak Zivota.

Sest Talianskih mjesta u resevinam.

Brzojavke donasaju presnju viest da potres u Juznoj Italiji jest ucinio strahovitu stetu i mnozstvo naroda poginulo. Potres je bio u Juznoj Italiji kao isto i Siciliji. Do sada se znade 200 osoba poginutih, a velikog broja ranjenog. Najvise jest stetovalo u gradu Feruzzano, kojem odma jest ubijeno 200 osoba strahoviti broj ranjeno. Strahoviti je prizor bio, jer cielo mjesto jest tako uzbunjeno da nevoljni narod nezna sto radi. Padanje rusevina zgradja, prozori porazbijani, udaranje u zvona, plac i jauk od naroda ovoje dokazano kao nemoguce opisati sto nevoljni narod jest pretrpio.

Pomoc nevoljim pocela je dolaziti sa svih strana, ali se nemoze jos racunati koliko je naroda izgubljeno i stete pocinjeno. Glasoviti grad Gerace jest jedan od pet mjesta koji lezi u resevinam. Zalostno da u ovem gradu glasovita stolna crkva jest u resevinam, koja takodjer god. 1783 bila je ostetena sa potresom pak kasnje stetu napravili. Ova stolna crkva imala je neizrecitu vriednost od cudnovatih svetih kipova, sto grad Gerace jest bio dobro poznat od poboznih inostranih putnika. Potres u dobro poznatim mjestim na moru Sveta Eufanije, i Sinopoli, i Bianconoro jest ucinio mnogo stete sto mal da ne da nisu svi u rusevinam. U ovim mjestim narod je u velikim nevoljan nezna se pogisnutog broja osoba, ali ih ima vise od cetiri stotine ranjenih. Suvise stolne crkve u Gerace, i druge crkve nalaze se u resevinam, i steta nanesena jest ogromna.

Druge brzojavke donasaju viesti da 300 osoba jest poginuto, u 1000 osoba ranjeno. Zadnje viesti od 26 tek. donasaju da pomoc idje sa svih strana Italije nevoljnicim. Kralj Victor Emmanuel darovao je £4000 sterlina, a sveti Otac Papa £2000 sterlina za pomoc nevoljnim u potresu kod Kalabrije. Hrana i druge potrebe za nevoljnike dolazi sa svih strana, i barake se grade za stanovaliste pucanstva.

U prosli Cetvrtak 24 tek. jutrom dosao je osobno do Urednoctva Dr Theimer te potuzio nam se kako je bio ljutito napadnut od jednoj naseg gostionicara. Ovemu smo se vec nodali kako smo spomenuli u proslom broju, jer kada se istnito krene u ztvce onda ziva vatra skace. A, sto bi se imalo okazati kad bi mo na javnost iznieli sto u pismenu imamo kako cista i vriedna domacica kada kupus kuha znade ga dobro ocistiti te jedan nas domorodac nije nasao gusenicu na piatu skupa sa zeljem. Jednom prigodom domacicu bila je zapitana kako lepo kupus kuha, a ona je odgovorila ovo je sasvim dobro za naseg gumdigera. U ljutini svoga izraza gostionicar je kazao liecniku do boljeg covjeka do njega na svietu nije vidio. Upravo je i sada pogodio. Kako vidimo kako se istinito postupa sa nasim radnikom hotili bi mo upitati jesmo li u duznosti biti mu na braniku u svakoj prigodi, a navlastito u ovoj prostoj zemlji i stampi tko ce nas zaustaviti istinu govoriti?

Opasni skandal u carskom dvoru.

Brzojavka iz Berlina od 25 tek. donasa viesti da narod u Berlinu kao isto po cieloj Njemackoj drzavi, jest iznenadjen na dokazim sto se tice skandala u carskom dvoru uzrokom velikih bludnosti.

Urednik novine "Zukunft" Herr. Harden nije se bojao tiskati istinite clanke kako se naopako postupa u carskom dvoru u Njemackoj, te sada General Konte Kuno Moltke jest otvorio pravdu proti uredniku, novine "Zukunft" sto otvorenje ove pravde jest veoma i strahovito zacudilo cielo pucanstvo u Berlinu.

Strahovite dokaze jesu izasli vanka stose tice naopakih djela i bludnosti Generala Moltke, Principa Filipa od Eulenburg, i toliko drugih visokih castnika na carskom dvoru.

Urednika Harden u njegovoj novini takodjer je dokazao da ova gospoda jesu bila medjusobno tako udruzena za njihove politicke svrhe da nisu dokazivali caru sve potrebite stvari nego ono sto je njima bilo volja dokazati.

Na sudu razvjecana zena Generala Moltke dokazala je veoma cudnovato svjedocanstvo. Urednik. Herr Harden dokazao je da je napisao clanak samo sa jedinim uzrokom za biti na sluzbi drzavi, a ganga od nepravednog postupanja osoba bude se ukinuti pak nesmeta u kojem se oni visokom polozaju nalaze da on nije u svome dopisu naznacio Konta Moltke od njegovog opakog djela, nego buduc on kao staresina imao je ukinuti on isti gangu od opakog pustupanja osoba.

Urednik je zapitao milost od Suda da mu dopuste dovesti svjedocanstva za potvrdu da tuzitelj jest sve znao od njegovih drugova ponasanja. Na ovo Sud je dozvolio da moze dovesti svjedoke, ali pucanstvo od slusaoca mora da otidje vanka suda.

Brzojavka od 26 tek. opet donasa viesti da Urednika svjedocanstvo jest dokazalo strahovitih pogrdnih stvari od Konta Lijnars kod Potsdam, velikih dvorskih castnika, i visokog stalise osoba kao isto dva rodjaka cara. I car isti bit ce pozvan na Sud kao svjedok.

Citaoci "Napredka" u ovoj zemlji mogu sada opaziti moc jedne novine sto kad opotrebuje za narodno poboljsanje ako je Urednik iskren i pravedan on se neboji nikoga pak istoga cara kada ima pravo, jer na dandasnje vrieme narod vlada, a ne kao u proslo vriemo siloviti oholi cari i kralji i druga velika gospode. Nas oholi gostionicar bez ikakvog znanja sada se spravlja za ukinuti ovu novinu. A zasto? jerbo je Uredniku dokazano da cistoca u kuci gostionicara ne obstoji, pak savjetuje da se drzi cistoce.

Njemacki Skandal.—Kako ste na drugom mjestu opazili njemacki skandel na carskom dvoru sada brzojavke od 29 tek. donasaju viesti da ciela Europa jest uzbunjena uzrokom velike iztrage sto urednik novine "Zukunft" jest objelodanio. Princip Filip od Eulenburg nehoce doci na sud na iztragu izgovarajuci se da je bolestan. Sudac je poslao jednog vojnika do Principa privatne kuco za upoznat ga jeli on od onog druzstva kako je Urednik dokazao, ali princip nije dopustio vojniku da ga pohodi. Car svaki dan prima specialni reporat kako na Sudu iztraga prolazi.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE ; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE ;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Manuka ,, 11 Studenog
Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Pntuju parobrodi iz Sydney
Ophir ,, 16 Studenog
Orova ,, 30 ,,
Ortona ,, 14 Prosinca
Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

NA ZNANJE !

Dajem na opce znanje svemu Hrvatskom nar du da imam kod Parenge uzeto zemljiste kopanja gume od 5804 ekera, koja zemljai ima List za 10 godina. Svakomu je slobodno otici obaci kad ga volja. Na zemlji bit ce Flax mill i store, te u zimsko vrieme dovoljan broj moze imati radnje. Gumfield bit ce otvoren na 1 Prosinca o.g.; a za dalje potankosti bit ce javljeno kroz 4 sedmnice.

ANTON E. MATUTINOVICH.

LIECNIK DR. STORY jest se premjestio kod ducana gdje je prije bio gosp. Jones satnik—druga vrata do gosp. Mate Maica.—Liecnik sada ondje stanuje i pripravlja svoje ljekarije. Ovo je najbolji Liecnik u Dargaville za Hrvatski narod.

Oglasuju Braca Scansie

Veoma poznati i Najbolji u Novoj Zelandi jest

Subritzky's Gumfield

U AWANUI NORTH.

Do danas u Novoj Zelandi boljega fila nije nasasto od Subritzkoga fila koji bijo otvoren otrag devet ili deset godina. Dosta ima nasog naroda u ovoj zemlji koji su bili na ovem filu onda kad je bijo otvoren za pet ili sedam sedmica, te izvadili silnu gomu pak je na hrpe prodavali uz sasvim nizke cjene, buduc da nisu bili u oblasceni prodavat gomu komu su htili, te zbog toga, vode, i drugih nepogodah morao se fil ostavit, te kako se onda zatvorio vec se nije otvorio da sada. Mismo ovaj fil vazeli za sest godina te ga otvaramo od sada i u napried, mislimo ga izdrenit i jur smo poceli, tako da ce se moc na njemu kopati Ljeti i zimi.

Ima prostora od 300 do 400 ekera a samo mislimo stavit 85 ljudi i uz tako lahku kondiciju da svatko more na njeg doc koji i nema novca, Mi ne naplatijemo nikomu novca kad ulize vec svaki nek ucini sest dana drena. te onda hoce placat Carsku (royalty) od 20 % dvadeset postotka na gomu stoje ucini koju more prodat i dilit skim hoce kad plati postotak.

Navesti cemo samo njekoje male dokaze ob ovem filu a to jest da su njeki onda kusali usrnit u nepridobitnu vodu te nagazili na gomu od tri noge debelu koju nisu mogli izvadit radi vode, druga pako cetiri covjeka za jednu noc to jest dva nosili a dva kopali te dok su izgorili cetiri kandele izvadilisu (28) dvadesetiosam vrica gome i mnogih dokazah dokazao je ovaj fil absolutno najbolji u ovoj zemlji, te od sale na njemu se hoce cinit dosta novca t. j. bolje neg igdi drugdje, i svaki oni koji na njemu bude stalni smo da hoce bit zadovoljan. Stog savjetujemo sve nase zemljake koji misle doc na ovaj veoma poznati SUBRITZKY FIELD da ne odkljevaju vec dase prijave cim prije i obsiguraju mjesto posto na ovakov fil brzo se hoce ljudi sakupit i kroz ovo malo dana svi nasi iz ove okolice primiscaju sande na ovaj fil.

Zakljucujuci Zdravstujte sa Stovanjem Vasi Domorodci

BRACA SCANSIE,

Storekeepers, Gumbuyers, Flax Brokers, Bootmakers, Commission Agents, &c., &c.

Trgujemo sa raznovrstnih narodskih potreboca. Sluzimo narod uz mjesovite manje i vece kupoprodaje. Takodjer u raznim pisanijam kao n.p Molbenice, Obveznice, Punovlastnice, Nagodbe i. t. d. u hrvatskom i Engleskom jeziku. Sluzimo pako kao Drzavni povjerenici glede podanistva i ostalih drzavnih komora, u kojim smo spravni vazda za doskocit nasem zemljaku ako isti zahtjeva. Ovog ljeta sagraditicemo Hrvatsku Gostionu i nov Ducan u kojom ce sluzit samo Hrvatice Hrvatski narod.

CENTRAL HOTEL,

DARGAVILLE.

H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada je drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu i podvorbu.

W. G. BECKETT, L.L.B.
BARRISTER & SOLICITOR,
(ODVLETNIK)
DARGAVILLE & WHANGAREI.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 QUEEN STREET - AUCKLAND.
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

Veliko zemljiste za gomu. Gosp Petar Katavich ima jedan dobar gumfield u svojim rukam. Velicina zemljista jest 1346 ekera, sve gomano sa dobrom crnom smolom. Za cienu dopust kopanja gume, i ze dalje potankosti obratite se na gore spomenutog Wyndham Street, Auckland.

NECEMO podniposto vise u buduce trpljeti osobnu navalu na Urednika kod Urednictva. Mi ce mo neprikidno vrsiti svoje duznosti za opce koristi hrvatskog radnickog naroda. Istinite dokaze za poboljsanje hrvatskog radnika na njegovo svjedocanstvo neplasimo se tiskati. Kada komu krenemo u zivce, i nebudemu ugodno moze se pismeno obratiti na Urednictvo u slucaju protivnog dokaza; ili ako drugciju nije zadovoljan neka kuca na druga vrata sto svaku odgovornost na sebe uzimljeno. U buduce svake Sriede veceri (izlazak novine) vise nikomu od Urednictva vrata nece biti otvorena dokle radnja novine nebude devrsena, jer kako smo do sada znatizeljce primali za imati novosti (sto ni predbrojnik nije), morali smo nazadovati sa svojim radom. Svaka stvar malo po malo dodje na svoje vrieme tako isto i novina bez naglosti doce svakomu u ruke za citanja. Ovo nemojte zaboraviti, jer opotrebujemo bolje izobrazenosti kako se i kod drugih Ureda nalaze.

Ured. "Napredka."

"Napredak."

SRIEDA, LISTOPADA 30, 1907.

Zasto je potrebito naganjati hrvatski narod ?

Sasvim je tesko pisati, a kamoli reci, da u svakoj stvari treba nagoniti hrvatski narod, za one stvari sto on sam vidi da mu okoristuju. U svakoj narodnosti svieta ima razlicitih stvarih, kad se misli stogod osnovati, ipak je tesko svakoga dovesti do onog razloga, sto njemu vriedi.

Ali kako smo prije spomenuli sto je glasoviti franceski pisac "Viktor Hugo" dokazao, da covjecanstva najveci neprijatelj jest "neznanje." U tome pako i nama bi se imalo stogod dokazat.

Sa ovim brojem dovrsuje se 11 mjesecih od kada je ova novina utemeljena, pa kad promislimo na iste mnogobrojne dopisnike, koji su istu svoju bracu naganjali, na isto ovo narodno poduzece, te sa svim nastojanjem narod ostaje hladnokrvan. Nebismo zudili ob ovome nigda spominjat, ali je istinito opotrebito, buduc da ima predbrojnika, koji za cielo vrieme i za tekuce polugodiste nisu svoje duznosti izvrsili. Pak sto se moze od nas istih zahtievati ? Radili smo u danu i u noci, dali smo u dugovanje za toliko vremena, pak neznamo sto bi ste hotili vise. I dandanas dolaze knjige i brzojavi, da na veresiju novina se salje ; a da Inglez ili Banak na veresiju daju bilo bi sasvim dobro.

Nema kampa u novoj Zelandi gdi naseg naroda ima, a da ova novina nedolazi, pak najuljudnije molimo svakog rodoljuba, da sakupe svi skupa te dadu jednom u svakom kampu, te nek opremi sve novce zajedno ; te tako pri svrsetku ove godine nebili nas izbavili iz dugovanja.

Kad se navrsi ova godina uhvamo se da ce se na novo i vise predbrojiti, jer smo odlucili vazda napredovati, te povecat ovaj list u takovu velicinu, da se nece stidit kod ikakovih inostranih hrvatski novina, kao isto i u staroj domovini.

Pokazite bratsko srdce hrvatsko, te nekratite podpore i pozrtovnosti napram svoga miljenika, t.j. "Napredka," koji ce raztvoriti i razplamtiti srdca svojih neprijatelja, tako da ce se na jednoc pokajati i pridruziti u bratsko kolo.

KRATKE VIESTI.

U Dubrovniku umro je stari dubrovacki vlastelin Mato Luka de Bonda u 86 godini.

Hrvatski knjizevnik i narodni zastupnik na zadarskom saboru i na carevinskom viecu dr. Ante Tresic-Pavicic vjencao se je u Trstu.

Prosle godine doselilo se je u Sjedinjene drzave od Amerika 275,780 nepismenih osoba. Od toga bilo je Hrvata iz Hrvatske 34,478 od kojih 9,920 jesu nespismeni. Hrvati iz Dalmacije 6,754 doseljeno, od kojih jesu 3,444 nespismenih osoba.

Dragi-kamen za rezati cakla traje samo tri meseca dana.

Spuge od mora koje se manje love dolaze sve skuplje i skuplje od nazad malo godina.

Grad Sheffield ima najciniju cienu goruceg gasa nego ikakvi drugi grad na svietu.

U mjestim gdje rastu banane dokazuje se da se zastedi mnogo hljeba.

U Kinezkom vojnictvu nikakvi vojnik nije primljen ako nemozo priskociti rupu od sest noga u sirinu.

Slon ima tako dobri njuh, da moze znati po vonju ljudsku osobu na 100 korake daleko.

Poprzene kave u zrnim izmjesano sa medom uporablja se u Njemackoj za one konje koje su iznemoreni od velikog truda.

Po ulicam u Becu prosjacim koji udaraju u organ nije im dopusteno udarati jutrom ili vecerom—samo od podneva dokle sunce zapadne,

Suezki Kanal jest 88 milja u duljini, koji pokracuje dalecinu od Englezke do Indija za 4000 milja za brodove.

U Kinezkoj sve bogate osobe kupe na vrieme svoje liesove za pokopa, pak onda ih datdu izloziti u svoje kuce kao pokuctvo.

Glasoviti izum od chloroform (opia) jest iznadjen od dra. Guthrie god. 1831, a za prvi put uporabljen za operaciju jest bilo god. 1847.

Jedna Amerikanska mlada djevsjka od 18 godiua jest sada ozenila njezinog cetvrtog muza. Prvi muz umre. sa drugim se razvjenca, treci je bio ubijen, a cetvrtoga je sada ozenila.

Hrvatski dnevni "Narodni List" koji izlazi u New York vlastnika Franka Zotti kako druge Amerikanske novine dokazuju jest sasvim u opasnom stanju.

Lupezstina pogreblja jest jedini zakon u Kinezkoj da ga se moze odma na mjestu ubiti ako ga se izndje.

Jedna zenska koja stanuje kod Cloughford Rossendale bila je mutava za pet godina, sada iza zadnje njezine bolesti moze tocno govoriti.

Najveci parobrod na svietu koji je sada blizu dovrsen jest "Mauretama," i koji skoro otice u more dokazuje se da 100,000 komada slika jest uzeto kroz sedmnicu dana

Jedan liecnik dokazuje da kada svaka osoba dodje do 30 godina da svoj zivot produljiva ako razmjerno pusi duhana.

Kriminalni tamnicari osudjeni za mnogo godina u Buenos Ayres u Juznog Americi jesu u cesto na svoju riec od odpustens na slobod za nekoliko sati preko dana uzrokom da njihovi privatni poslovi nebudu stetovali.

Znanci dokozuju da zakopani grad Pomp u Italiji nije jos ni polovicu izkopano vriednosti koje se u njemu nalaze, na ovavovom danasnjem napredovanju kaze se da ce proci drugih 70 godina dokle se sve vriednosti od zakopanog grada izkopaju.

Jedan glumac kod grada Webster, Iowa uzgao je na ulici njegove novce u papiru, bacio je svoju zlatariju u prokop, pad onda zovne narod da ga gledaju kako ce umrieti, izvadi samokres zapali i ostane mrtav.

Presjednik Woodley od Pekarskog radnickog druzstva u Melbourne sada je u dobi od 92 godine, t.j. najstariji radnicki pekar u Australiji, kao isto najstariji u zivotu pekar na svietu.

Doznajemo od gosp. Luje Bakalica iz Ohia Lake Mangonui da dva nasa domorodca jesu se zarucila. Ovo su domorodci gosp. John Urlich sa gjicom Nahenom Job, i Sam Urlich sa gjicom Marlon Walter obe mlade djevojke jesu sa Ohia Lake kod Mangonui Cestitamo se buducnost !

Spletkarenje !

Nas Uso uzrujan namrgodjena lisca, rek bi vas sviet da mu je skrivio vecekrat zabuka covjeka rek bi da ce ga izjesti, s dugim frakom bani se po gradu. Mlada namigusa uzanj previjase rekbi kao da ga ljubi. Uh! liepoli je takova sto vidjeti !

Mladi gospodin rekbi zaocaran slatkim i ljubkim riecima hvata se u zamku iz koje se tesko oslobodi.

Hotili Ukrasti bogatu djevojku. Brzojavka od 28 tek. iz New York donasa viesti da gjica Helen Gould mal da ne da ju nisu ukrali od svojih roditelja. Ova je djevojka sasvim bogata pak su ju zlikovci hotili ukrasti uzrokom da mogu kasnje pitati mnogo novca od njezine obitelji. Pulicijo koja ima dobro pazljivo oko na ovu djevojku nije dopustila da zlikovcim otidje za rukom ukrasti djevojku.

Opomena Ruskoj.—Brzojavka iz Pariza donasa viesti od 28 tek. da Francuzka jest opomenila Rusku od njezine pogodbe da ima uzdrzati vojsku na Ruskoj-Njemackoj granici sto ona nije izvrsila od Japanskog rata vremena. Ali Ruska mora da izvrsuje svoje obecanje prama Francuzkoj jer u savezu jesu obe drzave. Druga brzojavka od 29 tek. iz Petrograda donasa viesti da jedna zenska jest ubila carskog visokog savjetnika Maximowsky, i prvog Upravitelja od Ruskih tamnica u njegovoj istoj pisarni. Zenska je odma bila ujamcena.

Savjet Hrvatima.—Kako pripoznajemo Slavjansku naglu vrucu krv. te ima vazda manje ili vise mrznje jednom proti drugom bilo bi dobro najprvo promislit se prije nego se u pravdu otidje. Za hrvatskog radnika treba se pravde i odvjetnika treba se pravde daleko drzati jer odvjetnici jesu one osobe koji muzu kravu na obe strane. U buduce ako nasem radniku opotrebuje zakonitog savjeta prije nego imate otici u troskove opisite nam sve Vas potreboce tocno kako stvari sastoje, pak ce mo Vam dati naseg iskrenog zakonita savjeta kako se imate vladati. Na svaki Vase upit bit ce vam odgovoreno kako imate postupati, a sve ovo mozete zadobiti sa potroskom od DVA SHILLINA I SEST PENA ulozeno u listu postal note i jedno stampa za odgovor.

Gospodi Dopisnicim ! Nije nam moguce zadovoljiti Vasoj zelji usuprot gostionicarim jer se bavite sa osobnostim. Pustite za sada svakoga na miru, jer da tkogod o Vami pise nebi vam bilo drago. Ako znate stoje na stetu za hrvatskog randika eto nas spravnih sa ostrim perom da budemo na braniku nasem radniku.

Pisite nadalje o drugim stvarim sto bi bilo za koristi naroda.

Nadjite se po jedan rodoljub u svakom kampu da saberete sto mozete vise predbrojnika, tako da ovu prvu godinu budemo u zadovoljstvu dovrsiti, a vami vazda bili na slavi i casti sirom ovog svietu. Pri koncu ove godine nemojte biti lieni. nego ustani na noge zivo Hrvatski radnice !

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 150.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 180
Dobra vrsta bez sitne gume od 135.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 140 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 130 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 105.
Srednja vrsta 95.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 42.
Sitna iz plitka cista guma od 50.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 55.
Slaba srednja vrsta 42.
Srednja vrsta od swampa 28.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 26
Dobra swampa sa prahom 22.
Slaba swampa ostrugana od 24.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 20.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 20.
Dobar chips sa prahom alislabiji 16.
Dobar prosijani prah 16.
Dobar neprosilani prah od 12.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 116
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 90.
Srednja vrst od 68.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 42.
Ostrugani sugar 32.
Sitna guma ostrugana 35.
Sitna guma bez biti ostrugana 30.
Chips cist, i bistar 25.
Chips dobar, i cist 22.
Chips slabi, i necist 18.
Prah 4/6.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 165
Dobra vrsta bez sitne gume od 130.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 105.
Sitna guma 60.

Dopisnica Uprave.

Pismo iz Zagreba—Velecienjeni gosp. Urednice! Hrvatski narod evo sabira prinose da svome velikom biskupu G. J. Strossmaijeru u bjelome Zagrebu pedize spomenik. Ovaj spomenik koji ce hrvati pedici svome prvome sinu imade biti dostojan naroda hrvatskoga napram svom velikanu. Podpisani osnovao je u hrvatskomn nrodnom slagu spomenik za slavnoga biskupa hrvate J. J. Strossmayera koji bi se imao podici na osnovanomu Stroesmayerovom forumu, kojega za forumu snovati u Ilici od Jelacicevog trga do Kacicevog spomenika na sjevernoj strani do Strossmayerovog setalista u gornjem gradu. Ovu osnovu za spomenik nasega velikog biskupa J. J. Strossmayera na Strossmayerovom forumu zelim sa slikami izdati u brosuri a to zato, da narod hrvatski moze svoj sud izreci o ovoj osnovi, koja se moze izvesti, kako to u brosuru obrazlazem. Da mogu ovu brosuru izdati za koju mnogo stoje klisci slika moram traziti predbrojnike da mogu tros. kove pokriti a sav cisti dobitak predati cu podignuce Strossmayerov spomenik.

Neka izvole hrvatski domorodci u Novoj Zelandi svojimi javiti tko zeli se prdbrojiti na brosuru "Strossmayerov Forum" koja brosura stoji jednu krunu, i jacu tada narucene brosure na predbrojnike poslati, koji ce novce poslati mom tiskaru brosure. Sa velestovanjem.

AUGUST POSILOVIC
Ilica 71.

Zagreb mjeseca Rujnu 1907.

Gosp Anton Rosandich—Muka nemozemo znati gdje se nalazi stika od razbijenoj parobroda Elingamite god 1902.

Gosp. Grgo Stanich javlja nam gosp-Mate Jurisich da za Vas ima jedno registrano pismo kod Postarskog Ureda Waiharara.

Zenidbe dogodjaj kod Registry Office.

Sasvim smjesan slucaj se dogodio nase malo doba, kod (Carlisle) England, kod neke zenidbene ceremonije. Mladic koji se je dan prije bio pijan te u neznanju zagrlio i poljubio neku mladu zenskinju, za koju svrhu je bio obutzen i oglobljen. Njegova zarucnica dakle stupi u (Registry office) te podje do mjesta odredjenog, za obaviti zenidbu, kad je bilo na upitu. Uzimljes li, ovog covjeka, za svojeg muza? Ona odgovori Ne? Pod niposto ne?

Nebih ga ozenila ni za ikakvi novac, on se je podrugivao samlom, a ja sam odredila uciniti tako isto, te odmagli preko vratah.

Gudnovato covjecje bice!

Iz Hobarta javljaju jedno cudo, koje ce zacuditi sve mudroznance. Na smrtnoj iztragi jednog covjeka, koji je umrao u bolnici Greenstown, iznasli sa da svaki pojedini organ njegova zivota nije bio u naravnom redu. Srdce mu je bilo na desnoj strani, a jetra na lievoj docim mu stumak nije bio kako u drugih ljudi, vec sve izmjesano. Velike krvne zile nasli su mu na protivnoj strani, gdi bi imale biti. Slucaj je takov sto se drzi da ga slicna nijedna povjest nije upamtila od ljudske naravi.

Njemacki Skandal.—Brzojavka od 27 tek. donasa viesti da urednik Herr. Harden koji je napao na visoke carske dostojanstvenike u svojoj obrani kod Suda, tako se je borio da istinito osvjedocio je sa dokazim sve slusaoce. Na svrsetku svoje obrane urednik novine "Zukunft" tako je narod osvjedocio da su mu u Sudu vikali Zivio koliko je narod bio radostan od veselja. Narod u Berlinu sada je uznemiren na dokazanim dokazi, a Konte Moltko uzet je za rugo od naroda, i kad ga opaze na ulici odma mu vicu i bucu. Opet druga brzojavka od 29 tek. dokazuje da Urednik u svome govoru na obranu u Sudu dokazao je, da ima dokaza ne samo od velikih castnika na carskom dvoru od njihovih pogrdnih djela, dali svega regimenta od Kavalarije sto jesu nao pako djelovali. Na svrhu svoga govora Urednik je izkazao "Vise volim zluziti cara za nisto kad mu kazem istinu nego ga obozavati." Silni narod koji je vanka Suda cekao sa velikom radosti jesu Urednika docekali, a navlastito vikali su "Zivio kad mu ljubezna zena dodje u susret i poljubi ga prid svim narodom. Konte Moltke dokle iztraga bude dovrsena skinut je sa casti, i na polovicu svoje place. Car je sada izdao strogu naredbu svima zapovjednicim svoje vojske kako se imaju u buduce podnasati.

Pisu nam iz Waipu.—U kampu nasih domorodaca dogodio se pozar u sandi Mije Radalja Dumica, Ivana Bradvica, i Frane Pavlovica. Nesretnim domorodcim sve je izgorilo da im nije nista ostalo osim rabotne odjece sto su na sebi imali. Dokazuju da steta iznosi do £80 sterlina, a nezna se kako je vatra zapoceta.

Kuku za vaditi gomu iz svanapa koja je bila za toliko vremena kod Urednictva na ogled hrvatskom radniku nalazimo da mu nije od koristi posto nije se nitko prijavio. Samo za malo dana podulje ova "huka" kao najzadnji izum ostaje kod Urednictva pak idje iz nasih ruka.

Rotorua i njen Pirodni Ukras!

Rotorua, jest poznata vecini naseg naroda kao ljekovito kupaliste! Stvarno jest take vrste kupaliste; kad se buci pogled na njene prirodne izvore, koje sadrzavaju u sebi ogromni postotak raznih minerala, kao u p.: Sulphate soda, sulphate potash, sulphate lime, sulphate magnesia, sulphate iron, sulphuric acid, hydrohoric acid i silicia i to od 96.77 % pak do 116.96 %, no ipak ako se uzme u obzir ovaj ogroman postotak raznih mineralija, kojeg vruci izvori posjeduju; ni najnuanje ne odgovara svome pozivu.

Izvjestaj drzavnog Balneogist a, i njegova staistika ne odgovara ni malo istini?! Posto gadisnja statistika izricna kaze da 2/3 bolestnika, napuste kupaliste potpuno zdravi a 1/3 poluci vrlo slab uspjeh 2/- po njegovoj ligici: Posto ista trecina pati od kronicne i zapustene bolesti, i da take vrste bolesti neima lijeka!

Stvarno, po obcem misljenju izljeci se od 25 % do 30 godisnjih posjetioca, no ipak ako se uzme u obziz ova disovita i vlazna zemlja i to je izvanredni uspjeh! Sto se pak samih kupalista tice, odnosm Paviljona, tu jest opsolutno nemoguce dati nikakve pohvale; posto su isti, u tako mizernom stanju da ni malo neovgovaraju svomu pozivu.—Sto mislim da bih na prvom mjestu upravi ove zemlje bilo, sagraditi bar jednostavne ali udobne Paviljone! Kako bih zdrav covjek sacuvao svoje zdravlje ili u protivnom bolestan spriecio pogorsanje svoje bolesti.—Kako mi se cini, da kompetentni ljudi kojima je povjercna ova misija malo uzimaju u obsir, mizerno i zalostno stanje gore recenih paviljona. Zalostno ali sa svim istinito!

Rotorua sa okolicom, i svojom priaodom nadmasila je sva svijetska kupalista!

Na prvom mjestu, svakom Posjetiocu dovoljno jest, da pohodi mjesto Whakarewarewa, koje je udaljeceno samo dvije milje od Rotorua, tu jest strasan prizor, prirodnih vrucih vodoskoka, koji skacu u vis sa razlicitom visinom, neki se pak pojavljuju svremenom na vreme po put lave t.j. prije negoli stupi u erupciju, da je paosto covjeka strah prici i blizu; posto cjelokupna povrsina zemlje, izmedju vedenih vulkana takoje topla da covjek nebih mogao bosih nogu na istoj stojati.—Sum i kuranje vruce vode, pucnjava raznih vodoskoka i vrucih blastnie izvora, to je jedini i izvanredni prirodni ukras, koji na svakog jako veliki utisak cini! A sto se tice umjetnickog ukrasa i druge ljepote toga nema, ili bolje reci necega nikad ni biti!

Ovo su istiniti podatci i vjerna slika The Mineral Waters and the Health Resorts of New Zealand.

M.

Francuzki Izdajnik.—Brzojavka iz Pariza donasa viesti da Fenente Ullms koji pripada Francuzke ratne mornarice jest ujanicen uzrokom stoje hotio prodati tajne sinjala koje se na Francuzkim ratnim brodovim upotrebljavajeo.

Zene se odrekle muzeva. Viest iz New York dolazi da oko 30 umjetnica u organizaciju, kojoj se svrha sagraditi posebni dom u Northport Manoru, kamo ne bi smio nijedan muskarac zaviriti. Pravila toga novog druzstva, koje si je uzelo ime „The Glades" vele, da opcenje sa muskarcima skodi zenama pri ucenju.

„Jadran", drustvo za mornare i radnike u Trstu.— Nastojanjem hrvatskih rodoljuba osnovano je u Trstu drustvo za mornare i radnike pod imenom „Jadran". Pravila vec su odobrena od vlade. Pocet ce da posluje pocetkom nove godine, jer se moraju urediti jos mnoga pitanja vrlo obseznog programa. Dok ce „Dalmatinski skup" i nadalje drzati na okupu trscansku inteligenciju, „Jadran" ce postati maticom onih stotina i stotiua hrvatskih mornara i radnika, koji trebaju mnogo utjehe, savjeta i ljubavi od svoje inteligencije.—Kad i to mnoztvo bude organizovano, onda ce i Hrvati u Trstu moci da kazu: tu smo u svojoj kuci!

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

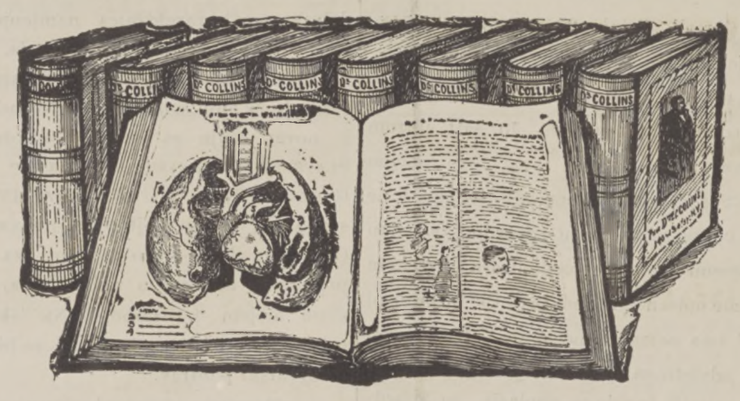

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje"

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u liecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

Milodar za Bolnicu.—Primljeno od gosp. Antona Franetovica £1 15s kako sliedi—milodaritelji—Domjan, Simun, Petar Dean £1., Simun i Stanko Dean 10s., Ante Franetovich 5s.,

Domorodac ranjen iz Puske.—Brzojavka od proslog Ponedjeljka donasa viesti iz Taumaranui da nas domorodac Marko Cebalo otisao je u proslu Nedjelju sa tri svoja druga u lov iz Raurimu. Sjedeci Cebalo pripali cigaret kad na nesrecu puska izspali i prodje mu kroz nogu. Cebalo odma je odvedon su specialnim vlakom do u Tanmaranui na pogled liecnika D. Cairns, koji je naredio da bude odveden sa brzim vlakom do Bolnice u Hamilton.

Primili smo jedno pismo bez ikakvog podpisa u obranu naseg oholog gostionicara. Buduc da nije podpisano neuzmiljeno nikakva obzira, a da se nije sramio podpisati svoje ime, istinito bilo bi mu dokaza na odgovor sto bi progledao dalje svoga nosa.

Hrvati u Novoj Zelandi istinito milse da u Hrvatskim novinam nema nigda nikakvog napadaju jednom prama drugom. Ali da vam je epaziti u "Radnickim Novinam" koje izlaze u Americi u Br. 36 i 37 od 5 i 12 Rujna o. g. kakve osobnosti sastoje svim citateljem bilo bi cudnovato i nemoguce virovati da onako nekoje izrode od naseg naroda postupaju. Za svakog hrvatskog radnika dopro je sve znati, jer bez iznieti na javnost svacigovu opak djela nemoze se nista znati kad se u tamnosti tajno dazi.

Proslog Petka 25 tek. nas domorodac Jure Jaksich koju se bavi sa obrtom prodavanje ribe i kamenica u Pitt Street u ovem gradu pozvao je do Suda njegovu ljubovnu da ma povrati £11 sterlina. Iztraga nije dovrsena, ali kada bude od ovem ce mo obsirnije opisati.

„Lloyd de la Plata".— Nas zemljak A. Mihanovic, a.-u. generalni konsul u Buenos Airesu, zaputio se u London, da sastavi dionicko druztvo, koje bi preuzelo sve njegove parobrode, koji plove La Platom i argentiskim obalama. Ciena svim parobrodima imala bi biti oko 600 milijuna kruna.

Neznamo koliko stoji do istine ali nam je dokazano da jedan nas oholi gostionicar jest se izrazio da ovoga puta on sam a nitko drugi bit ce u mogucnosti ukinuti novinu. Nije nas obicai biti neprijateljem sa nikim bez razlogu, niti na nikoga napadati dok drugi prvi na nas napadnu. Za odgovor prvog napadnuca vazda smo spranui borit se, borit se, dok neprijatelj nije svladan.

Do malo vremena imaju se otvoriti nekoliko komada zemljista sto pripadlaju vladi, oni koji misle uzeti komad zemlje za svaju buducnost neku se na vrieme prijavi uzrokom da u svemu bude obaviesten.

Gosp. Anton Lelekovich Hikuai, pise nam da na onem Postarskom Uredu nalazi se listove za sliedece domorodce—Venceslav Norhvat, Jakov Separsvich, Anton Maralich Grgo Tomich, Andrija Tomish, Petar Okmasich, Mice Okmasich. Ima i drugih imena sto nasem domorodcu nisu razumljiva. Priporucujemo da se obrate na Postarski Ured jer za njekoje ima i pasela.

Mladi hrvatski radikali smjeraju obdrzavati skupstinu u Zagrebu s dnevnim redom: strgnuce Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Bosne i Hercegovine od Ugarske.

Gosp. Ilija Glemuzina—Aranga List sa imenicom milodara naseg demorodca Ivana Stepanica doslo je do ovog Ureda, ali gosp. Suvaljko nije primio nikakvu novcasan biljegu za pripoznati novac.

Nitko ga ne trazi, a misli se Oglasiti!

U prosli Petak 25 tek. primili smo obvjetnika list od strane gosp. P. Cvitanovica u kome zahtjeva da do dneva proslog Ponedjeljka 28 tek do 10 sati jutrom budemo pitali oprost kroz one novine koje nas gostioncar bude odlucio, ako li ne da ce otvoriti dalju pravdu, za stetu nanesenu nasem gostionicaru uzrokom uvrede opisano u ovem listu da u njegovoj kuci ima nemadi i necistoce. Ovako ovaj list odvjetnika dokaznje. Mi smo ovaj list primili te vrlo se poplasili, jer Ponedjeljak 28 tek. prodje a gosp. odvjetnik nema nikakva naseg odgovora. A koliko svote novca ce nas gostionicar zahtjevati za stetu nanesenu uzrokom naseg dobrog savjeta to ce se znati u buduce. Kako vidimo, mislimo da RAZGOVOR U DARGAVILLE koji je tiskan jest nagnalo naseg pametnog i izobrazenog gostionicara da se potrudi do svoga odvjetnika da nam pise list kako smo gore spomenuli. U onem clanku „razgovor u Dargaville" kako svi citaoci ovog lista mogu opaziti mi nismo nikakvog imena spomenuli. Dali smo naseg savjeta kao u podpunoj duznosti uzrokom osobne tuzbe sto jesmo primili od nasih domorodaca te na dokaz svjedocanstva da ne dolazi od nase strane dali smo tiskati bez ikakvog straha njihova imena od koga smo tuzbu primili. Ova prosta novina nesmije, niti ce nigda zaniekati one stvari sto opotrebuje do znanja hrvatskog radnika za njegovo poboljsanje i koristi. Nikakva novina na svietu neidje za novostim, jer na njezina vrata kad opotrebito sve novosti od svega svieta same prije ili poslje dolaze. Mi nopohadjamo nikakvu gostionu za vidjeti njihovu unurtarnost, ali kada nam osobno dodju domorodci dokazati kako se postupa u gostionam hotili bi mo upitati svakog citatelja ovog lista jesmo li u hrvatskoj duznosti dati dobrog savjeta kroz novinu uzrokom da svaki hrvatski radnik doznade istinito sve ono sto mu opotrebuje znati. Od strane hrvatskog radnika mozda da bude sumnja koje se gostione tice, sto jesmo opisali u proslom broju ako je istinito kako smo primili tuzbu; ali od nase strane nismo hotili nikoga po imenu osobno oglasivati buduc da znamo da jest dostatno dokazati nasim citateljem kako svi znadu „da cistoca vriedi najviseg blaga." Sada kada smo krenuli u zivce te nalazimo naseg gostionicara sasvim uzbunjena, a zasto? Jer mozda je sve istinito kako isti liecknik Dr. Theimer dokaznje da nas gostionicar jest uzbunjen koji i sam znade da je sve istinito. Nitko drugi nemoze nista znati koga se tice od naseg opisanog razgovora u Dargaville izvan tkogod od hrvatskih radnika u ovoj zemlji, a sada bez naseg trazenja po svojoj volji nas gostionicar neka sam sebe oglasuje. Poznajemo da pati sa nekom velikom casti, te onaj put koji je uzeo stavno mozebiti da mu bude dato od Englezkog kada mu nemoze biti da zadobije kod hrvatskog naroda. A od lista kojeg smo primili tako smo poplaseni da neznamo kamo se okrenuti, ali nasem pametnom prijatelju otvoreno javljamo da kad imate novaca za nasladu u pravdi naci nikakvi Englezki odvjetnik nece vam novca odvratiti. Mi ce mo se drzati Boga i pravice, strane nasih vriednih hrvatskih radnika, pak se nikoga na ovem svietu nebojimo kada imamo pravo. A, ljutitu navalu putem suda primit ce mo u lievoj ruci uzdignutu kao vrecu perusine pak snjome zadrmati dva tri puta i puhnuti puh, puh!..... pak eto tl ga tu te! opet nista.

Zdravlje Franja Josipa.—Zadnja brzojavka od 25 tek, donasa radostnu viest da nas car Franjo Josip jest sada mnogo bolje u njegovom zdravlju. Nije vise u postelji i moze obavljati ako ne sve domace i drzavne posle. Boze nam ga pozivi za mnogo godina.

Slavno Urednictvo Napredak!

U prilogu saljem Vam 1 razglednicu „POSLJEDNJI CASOVI KATARINE ZRINJSKE" od Prof. Markovica, koje sam ja u komisionajnu nakladu preuzeo, a od cistog dobitka ovih razglednica namenjeno je 5 % druzbi sv. Cirila i Metoda. Ova krasna, u bojama umjetnicki izraredjena razglednica stoji samo 20 fil. Narucbe kao i novac salju se na upravo otvorenu SLAVENSKU KNJISARU I PAPIRNICU JOSIP GORENJEC TRST, VIA VALDIRIVO 40" koje svakome Hrvatu najtoplije preporucam. Ovom zgodom ljepo molim za malu preporuku tamosnjim rodoljubima, da se sluzo mojom knjizarom. Na iskazanoj usluzi unapred liepa hvala, te se biljezim uz hrvatski pozdrav.

Slavenska kujizara i papirnica
JOSIP GORENJEC.

Priporucujeno nasim domorodcim da u buduce sa narucbom svakovrstnih kujiga budu se sluziti kod Slavenske kojizare u Trstu, kao isto mogu naruciti veoma krasnu sa bojama razglednicu Posljednji casovi „Katarine Zrinjske". Na ogled ova se razglednica nalazi kod Urednictva.

ZA PRODAJU!

DVIJE godine lista od jednog dobrog zemljista za smolu. Svanap u Ngarawhia, Waikato. Prodrenjen sa Austriacim nazad dvije godine, gospodar zemlje jest G. Patterson. Suvisno zemlja je gomana s' dobrom bilom smolom, i istodobno blizu stacije od zeljeznice. Za dalje potankosti prijavite se na.

Gosp. D. A. WILLIAMS,
Babylon,
Northern Wairoa.

SMOLA! SMOLA!! SMOLA!!!

Trazi se druzstvo Hrvatskih radnika za kopanje smole kod Helen swamp od 150 ekera u Maungatuwhiri, najbolja vrsta gume moze se rabjti svako vrime od godine. Obratite se

THOMAS C. MAYS,
Maungatuwhiri, oli
A. S. PATERSON & CO.,
Custom Street, Auckland.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipapakauri.

PRIPORUCUJEM rabotnom narodu dobru vrstu postola. Kao sto: tvrdi fini postola cienu 19s 6d, dobri za rabotu zatvoreni ili otvoreni 13s 6d i 14s 6d. Cizme od gomine 20s do pod kolina, malo porh kolina 26s te visocije 30s. Narucbe mogu se dobiti svagdi uz poslani novac.

W. HOLDSWORTH,
12, Victoria St., Auckland.

A. TEASDALE,

BKIJAC I DUHANDZIJA,
10 Victoria St., AUCKLAND.

Preporuca svoju uredjenu brijacnicu svim hrvatom u istoj se moze dobiti najfinisih cigara, cigareta duhana svake vrsti i.t.d. Za dobro brijanje samo jedan pokusaj vazda zadovoljstvo.

Velika rasprodaja sa spustenim cijenama.

Nasa sasvim dobro poznata trgovina svim Hrvatim u okolici Northern Wairoa ovog puta sve do dana prvog Studenog rasprodajemo sve stvari uz spustenu najnizu cienu uzrokom da ce mo se zdruziti sa drugim storom u Aratapu. Od 1. og. Studenog bit ce tvrdka

"CHADWICK LIMITED."

Sa poslovanjem

WILFRED CHADWICK & CO.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

THE TIFFIN.

Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.

Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.

Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.

Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

The Northern Wholesale Depot

61 Shortland Street, AUCKLAND.

Najbolja, i najcienija kuca u cieloj koloniji za HRANINU i svake druge stvari sto opotribuje za radnika.

Pisete n hrvatskom jeziku za nabavu od knjiznice u kojoj sastoje sve ciene od illustranih stvari.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

Najbolje Mjesto

ZA

Muske Oprave

Jest gdje ces imati stvari koje sadrzavaju najbolju vrstu rukotvorine za novac. Jamcimo da dajemo samo dobru vrstu sa najmanjoj cienom. Dodji kod ovog ducana pak vidi imamoli najbolje muske oprave, dolnje oprave, ovratnike ogrlice, klobuke, kape, pokrivace i. t. d.

Ducan za svako zadovoljstvo jest
za svakoga kod

GEORGE FOWLDS,

VICTORIA ARCADE,

Queen St., Auckland.

George F. Dickeson,

STOREKEEPER & GUMBUYER,
KAIKOHE,
BAY OF ISLANDS.

Navisu cienu dajem za smolu vazda u gotovu novcu. Na kupovanju sve racune izmedju mene i kopaca namireno u gotovu novcu. Imam zemljista za kopane gume.

Ciena za hranu uz najmanju cienu.

Aurora Hotel,

(Cosak Victoria i Federal St.)

SAM KAHN - - Vlastnik.

.....

Spravan je u svakom pogledu svoje posjetioce potpuno zadovoljiti, 4/6 silina na dan a 22/6 silina na sedmicu, takodjer preporucuje sve vrste likera i pive i prve vrste Bilijardu, govori se hrvatski, Njemacki, Francuski, Engleski i Ruski.

John Drummond,

APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.

Moja adresa

MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje vaku stvar moze se imati uz najn.cu cienuj nego u jikakvom drugom ducanu u gradu Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu
273 Queen Street, Auckland

JAMES CURRIE,

— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Nasim Hrvatskim Prijateljem!

Dajemo na znanje svim nasim poznancim dasmo se sada prominuli u drugu novu kucu

QUAY STREET, AUCKLAND.

Sada, kao i vazda jesmo trgovci za kupovanje smole uz gotov novac u svakoj velicini.

S. RAWNSLEY.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J,D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, OCT. 30, 1907.